2025/1291

3.7.2025 г.

РЕГЛАМЕНТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/1291 НА КОМИСИЯТА

от 2 юли 2025 година

относно регистрацията на наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ в регистъра на Съюза на географските означения

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета ([1]), и по-специално член 99, параграф 2 от него,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 90, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2024/1143 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), с който се изменя Регламент (ЕС) № 1308/2013, последният продължава да се прилага за заявленията за регистрация на географски означения за вина, получени от Комисията и публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* преди 13 май 2024 г. На 19 юли 2022 г. Комисията получи заявление за регистрация на наименованието за произход (ЗНП) „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, подадено от Словакия.

(2) Съгласно член 97, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 заявлението за регистрация на наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ на Словакия беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 23 октомври 2023 г. ([3]).

(3) На 19 януари 2024 г. Комисията получи мотивирано възражение от Унгария. След като го прие за допустимо, на 29 февруари 2024 г. Комисията прикани Унгария и Словакия да проведат необходимите консултации в опит да постигнат съгласие в съответствие с предвиденото в член 98, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(4) На 29 май 2024 г. Унгария поиска удължаване на консултациите. Доколкото обаче това искане не беше подадено от Словакия, то не изпълняваше условието по член 98, параграф 2, последно изречение от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Съответно консултациите не бяха удължени. Консултациите приключиха без да бъде постигнато споразумение между Унгария и Словакия. Поради това Комисията трябва да вземе решение в съответствие с член 99, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, като отчете резултатите от консултациите.

(5) В мотивираното си възражение и по време на консултациите със Словакия Унгария посочи, че наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ не трябва да се регистрира, тъй като то е частичен омоним на наименованието „Tokaj/Tokaji“, вписано в регистъра на Съюза на географските означения за Унгария. Унгария заяви, че поради това регистрацията на предложеното наименование е в противоречие с член 100 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. В допълнение Унгария посочи, че изтъкването на компонента „TOKAJSKÉ VÍNO“ в наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ чрез използването на главни букви може да въведе потребителите в заблуждение, създавайки впечатлението, че продуктите, които обозначава, отговарят на същите строги стандарти, които се прилагат за производството на унгарските вина „Tokaj/Tokaji“.

([1]) ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1143 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно географските означения за вина, спиртни напитки и селскостопански продукти, както и за храните с традиционно специфичен характер и незадължителните термини за качество за селскостопанските продукти, за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013, (ЕС) 2019/787 и (ЕС) 2019/1753 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1151/2012 (ОВ L, 2024/1143, 23.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

([3]) ОВ C, C/2023/385, 23.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/385/oj.

(6) Освен това Унгария постави под въпрос териториалната валидност на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, като изтъкна, че географският район на това означение не съответства на исторически определения регион на Токай и съответно че историческият контекст и общите за Унгария и Словакия традиции относно токайското вино са пренебрегнати от словашките партньори. Унгария отбеляза, че в исторически план от седемте общини, включени в определения географски район на означението „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, само Malá Tŕňa и Viničky са част от региона на Токай, определен от действащото между 1908 г. и 1924 г. австро-унгарско законодателство.

(7) Освен това Унгария заяви, че производството на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ е по-лесно от това на „Tokaj/Tokaji“, което поставя последното в по-неблагоприятно положение от гледна точка на конкуренцията. В този смисъл Унгария отбеляза, че продуктовата спецификация на ЗНП „Tokaj/Tokaji“ изисква по-стриктни стандарти и по-високо качество в сравнение с продуктовата спецификация на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“. Това засяга по-специално производството на естествени сладки вина или ограниченията на добива. Освен това продуктовата спецификация на вината със словашкото наименование позволява производството на повече видове вино и на повече категории лозаро-винарски продукти, отколкото допуска продуктовата спецификация на унгарското вино „Tokaj/Tokaji“. В този контекст Унгария заяви, че продукт, регистриран под едно и също наименование, не може да се произвежда по два различни начина.

(8) Накрая, Унгария посочи вече съществуващото словашко ЗНП „Vinohradnícka oblasť Tokaj“, което включва производство на почти идентично вино с това в заявлението за регистрация на наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“. Унгария заяви, че няма да оспорва регистрацията на наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, ако Словакия заличи съществуващото ЗНП „Vinohradnícka oblasť Tokaj“.

(9) Комисията направи оценка на доводите, представени в мотивираното възражение на Унгария, с оглед на Регламент (ЕС) № 1308/2013, като взе предвид информацията, получена във връзка с консултациите между заинтересованите страни.

(10) Преди да разгледа повдигнатите във възражението доводи на Унгария, Комисията отчете, че на 22 ноември 1967 г. Словакия е регистрирала наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ като наименование за произход АО-45 ([4]) в международната система на наименованията за произход и географските указания съгласно Лисабонската спогодба за закрила на наименованията за произход и тяхната международна регистрация (Лисабонската спогодба) ([5]).

(11) Правилата за преминаването от Лисабонската спогодба към Женевския акт на Лисабонската спогодба за наименованията за произход и географските указания (Женевския акт) ([6]) са уредени в Регламент (ЕС) 2019/1753 на Европейския парламент и на Съвета ([7]). Съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1753 по отношение на наименованията за произход, които не се ползват от закрила съгласно системата на Съюза, държавите членки, които са страни по Лисабонската спогодба и са се присъединили към Женевския акт (като Словакия), имат избор. Те могат или да поискат наименованието за произход да бъде регистрирано съгласно системата на Съюза и след това съгласно Женевския акт, или да поискат регистрацията на наименованието за произход да бъде заличена от международния регистър ([8]).

([4]) https://lisbon-express.wipo.int/pdf/CRTINF_6376_Current%20information%20-%20AO-45.pdf. Първоначално наименованието е регистрирано съгласно Лисабонската спогодба като „TOKAJSKÉ VÍNO z československej oblasti“, но след разпадането на Чехословакия е променено на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“.

([5]) https://www.wipo.int/wipolex/en/text/285856.

([6]) ОВ L 271, 24.10.2019 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2019/1754/oj.

([7]) Регламент (ЕС) 2019/1753 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2019 г. относно действието на Съюза след присъединяването му към Женевския акт на Лисабонската спогодба за наименованията за произход и географските указания (ОВ L 271, 24.10.2019 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1753/oj).

([8]) Както Унгария, така и Словакия вече са регистрирали други наименования за произход, свързани с Токай, съгласно Женевския акт: Унгария — АО 527 „Tokaj“, вж. https://lisbon-express.wipo.int/pdf/CRTINF_6858_Current%20information%20-%20AO-527.pdf, и Словакия — АО 1230 „Vinohradnicka oblast Tokaj“, вж. https://lisbon-express.wipo.int/pdf/CRTINF_25456_Current%20information%20-%20AO-1230.pdf.

(12) Съгласно член 3 от Решение (ЕС) 2019/1754 на Съвета ([9]) на държавите членки, които на 26 февруари 2020 г. са били страни по Лисабонската спогодба (като Словакия), се разрешава да ратифицират Женевския акт или да се присъединят към него, но само доколкото тяхното присъединяване е необходимо, за да се запазят, в интерес на Съюза, предходността и приемствеността на закрилата на наименованията за произход, които вече са регистрирани от тези държави членки съгласно Лисабонската спогодба, и да се изпълнят задълженията, предвидени в член 11 от Регламент (ЕС) 2019/1753.

(13) Следователно съгласно член 11, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1753 заявлението за регистрация на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ в системата на Съюза е предпоставка за международната регистрация на наименованието за произход АО-45 „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ съгласно Женевския акт и за запазването на съответните предходни права. В случай на липса на регистрация в системата на Съюза на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ Словакия не би могла да регистрира наименованието за произход АО-45 „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ съгласно Женевския акт и би загубила закрилата на наименованието за произход съгласно Лисабонската спогодба.

(14) Що се отнася до аргумента на Унгария относно омонимията, Комисията счита, че „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ наистина е частичен омоним на унгарското ЗНП „Tokaj/Tokaji“. В такива случаи в съответствие с член 100, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 следва да се разгледат местната и традиционната употреба, както и всеки риск от объркване. Що се отнася по-специално до риска от объркване, омонимното наименование не трябва да въвежда в заблуждение потребителя, като му внушава, че продуктите идват от друга територия.

(15) Относно местната и традиционната употреба и Унгария, и Словакия твърдят, че лозарските традиции в региона на Токай са се съхранили през вековете. Този регион се намира в Североизточна Унгария и Югоизточна Словакия, като и Унгария, и Словакия произвеждат токайски вина и гарантират закрилата на свързаните наименования на вина. Словакия посочи, че „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ е наименование на токайско вино, което в Словакия по традиция се използва във връзка със съответния определен от нея географски район. Това твърдение за използването на думата „Tokaj“ за словашко вино е подкрепено от съществуването на словашко законодателство относно токайските вина, считано от 1959 г., и от закрилата на наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ съгласно Лисабонската спогодба, считано от 1967 г.

(16) Що се отнася до риска от объркване, първо, наименованието се отнася до истинския произход на продукта, т.е. региона на Токай, една част от който е в Словакия, а друга — в Унгария, като наименованието по традиция се използва и в двете части на трансграничния токайски регион. Комисията няма информация тези обстоятелства да са довели до объркване на потребителите. Напротив, дългата история на вината, носещи наименованието „Tokaj“, в двете държави е известна на потребителите. Съвместното съществуване на пазара на унгарски и словашки токайски вина и тяхната все по-широка известност карат както Унгария, така и Словакия да търсят закрилата на съответните наименования на вина. Това води до регистрирането като ЗНП на две наименования, отнасящи се до региона на Токай, през 2006 г., а именно „Tokaj/Tokaji“ за Унгария и „Vinohradnícka oblasť Tokaj“ за Словакия. Тези ЗНП съществуват съвместно в един и същ трансграничен лозарски регион, без да предизвикват объркване ([10]). Няма причина да се счита, че настоящото искане за регистрация на друго словашко ЗНП, съдържащо наименованието „Tokaj“, ще доведе до риск от объркване с унгарското наименование.

(17) Второ, наименованията на унгарското вино и на словашкото вино не са идентични. Те са само частично омонимни. На словашки език „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ е съставно наименование, в което препратката към „Tokaj“ е направена посредством прилагателно („TOKAJSKÉ“).

([9]) Решение (ЕС) 2019/1754 на Съвета от 7 октомври 2019 г. относно присъединяването на Европейския съюз към Женевския акт на Лисабонската спогодба за наименованията за произход и географските указания (ОВ L 271, 24.10.2019 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/1754/oj).

([10]) В сектора на селскостопанските продукти има и други подобни примери за съвместно съществуване на географски означения, обозначаващи сходни продукти и отнасящи се до географски райони, разделени между държавите членки, напр. „Steirisches Kürbiskernöl“ (ЗГУ) от Австрия и „Štajersko Prekmursko Bučno Olje“ (ЗГУ) от Словения или „Jambon d'Ardenne“ (ЗГУ) от Белгия и „Jambon sec des Ardennes/Noix de Jambon sec des Ardennes“ (ЗГУ) от Франция.

(18) Трето, словашкото наименование съдържа географски компонент „zo slovenskej oblasti“ („от словашката област“), който ясно посочва страната на произход и допълнително намалява риска от объркване. Съгласно обяснението на Словакия този географски компонент е използван още при регистрацията на наименованието за произход АО-45 „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ съгласно Лисабонската спогодба с цел да се направи ясно разграничение между унгарските и словашките наименования за произход.

(19) Четвърто, член 119, параграф 1, буква г) от Регламент (ЕС) № 1308/2013 изисква етикетирането и представянето на виното в Съюза да съдържат обозначение на мястото на произход. На практика това означава, че информацията за страната на произход на виното е задължителна. Поради това на етикетите на виното обикновено се посочва „... вино“, „вино с произход от …“, „произведено в …“ или “... продукт“. Така се дава още яснота относно произхода на виното и се прави допълнително разграничение между токайските вина, произведени в Унгария, от една страна, и в Словакия, от друга страна.

(20) Пето, що се отнася до оспореното от Унгария изтъкване на региона на Токай чрез използването на главни букви, Словакия обясни, че главните букви в наименованието, подадено за регистрация съгласно системата на Съюза, били необходими, за да се гарантира съответствието на наименованието, което ще бъде регистрирано съгласно Женевския акт, с вече регистрираното наименование съгласно Лисабонската спогодба. Във всеки случай с оглед на елементите, позволяващи разграничаването между унгарския и словашкия токайски продукт, разяснени в съображения 16, 17, 18 и 19, използването на главни букви в наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ не се счита за елемент, който може да засили риска от объркване.

(21) Въз основа на всички тези елементи Комисията счита, че предвид местната и традиционната употреба и липсата на риск от объркване, по-специално защото потребителите не са въвеждани в заблуждение, като им се внушава, че продуктите идват от друга територия, частичната омонимия не е пречка за регистрацията на наименованието „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“.

(22) Що се отнася до довода на Унгария, че географският район на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ не съответства на исторически определения регион Токай, Комисията отбелязва, че макар да споделят обща лозарска история, производството на унгарските токайски вина и производството на словашките токайски вина понастоящем се извършват в два отделни географски района в две държави членки. Географският район на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ включва седем словашки общини. През 1959 г. този район е установен официално от Словакия в националното ѝ законодателство като район за производство на словашки токайски вина. Лозарските региони могат да се развиват с течение на времето, а териториалните им граници да се променят в сравнение с тези, които са съществували през вековете, без това да поставя под въпрос автентичността на мястото на произход.

(23) Словакия доказа съответствието с условията по Регламент (ЕС) № 1308/2013, включително с понятието „наименование за произход“, определено в член 93, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1308/2013. По-специално Словакия доказа връзката между продукта и географската среда с нейните присъщи природни и човешки фактори. Словакия посочи също така че този географски район и методът на производство на словашкото токайско вино са регулирани в Словакия от 1959 г. Позоваването от страна на Унгария на историческо разграничение, отразено в закон, действащ в Австро-Унгарската империя през 1908 г., само по себе си не може да се счита за достатъчно основание за оспорване на определянето на района, направено от Словакия, или на връзката между този район и характеристиките на словашкото токайско вино. Поради това Комисията отхвърля поставянето под въпрос на териториалната валидност на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ от Унгария и призива определеният географски район, обхванат от „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, да бъде сведен до географския район Токай, отбелязан в закон, който е бил в сила в Австро-Унгарската империя през 1908 г.

(24) Що се отнася до твърдението на Унгария, че по-строгите и стриктни изисквания за продуктовата спецификация на унгарското вино „Tokaj/Tokaji“ в сравнение с продуктовите спецификации на словашкото вино „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ поставят унгарските производители в по-неблагоприятно положение от гледна точка на конкуренцията, Комисията е на мнение, че „Tokaj/Tokaji“ и „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ са различни наименования и са свързани с различни продуктови спецификации. За целите на настоящото заявление за регистрация Словакия не е длъжна да се съобразява със спецификацията на унгарския продукт „Tokaj/Tokaji“. Унгария също не е длъжна да привежда правилата си в съответствие със спецификацията на словашкия продукт „Vinohradnícka oblasť Tokaj“ или на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ и е свободна да определя и поддържа свои собствени изисквания за виното „Tokaj/Tokaji“. В Регламент (ЕС) № 1308/2013 няма изискване частично омонимните наименования да имат една и съща продуктова спецификация. При липсата на риск от объркване между

словашките и унгарските ЗНП евентуално различните стандарти не засягат оценката по член 100 от Регламент (ЕС) № 1308/2013. Следователно няма основание да се повдига въпросът за по-неблагоприятното конкурентно положение в резултат на по-стриктните изисквания на продуктовата спецификация на конкретно ЗНП в сравнение с продуктовата спецификация на друго ЗНП. В заключение, претенцията на Унгария относно по-неблагоприятното конкурентно положение поради по-стриктните изисквания за производство следва да се отхвърли.

(25) Колкото до заявлението на Унгария, че няма да оспорва регистрацията на наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“, ако Словакия заличи съществуващото наименование за произход „Vinohradnícka oblasť Tokaj“, Комисията е на мнение, че Словакия е тази, която трябва да избере подходящия начин на действие. Словакия потвърди, че ЗНП „Vinohradnícka oblasť Tokaj“ се използва и че няма намерение да го заличава. Според Комисията регистрацията на „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ (ЗНП) не зависи от заличаването на „Vinohradnícka oblasť Tokaj“ (ЗНП), чието използване и закрила Словакия желае да запази, тъй като това са две различни наименования.

(26) В заключение, нито един от доводите, повдигнати от Унгария, не дава основание за отхвърляне на заявлението за регистрация. Съответно наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ следва да бъде вписано в регистъра на Съюза на географските означения.

(27) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета за общата организация на селскостопанските пазари,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Наименованието за произход „TOKAJSKÉ VÍNO zo slovenskej oblasti“ се вписва в регистъра на Съюза на географските означения, посочен в член 22 от Регламент (ЕС) 2024/1143.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 2 юли 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN